

03980200162900
RPW/9240/2019 P
2019-04-01

MINISTER
Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej

Warszawa, dnia 26 -03- 2019

BON-I.0702.2.2019.PM
DP.II.0702.18.2019.MF

Pan
Stanisław Karczewski
Marszałek Senatu RP

Szanowny Panie Marszałku,

Odpowiadając na oświadczenie Senatora Krystiana Probiezra złożone podczas 73. posiedzenia Senatu RP w sprawie podjęcia działań mających na celu poprawę sytuacji osób niepełnosprawnych na rynku pracy uprzejmie wyjaśniam, że są mi znane poruszone w oświadczeniu problemy i staram się podejmować środki zaradcze im przeciwdziałające.

W obowiązującym modelu zatrudnienia chronionego o status zakładu pracy chronionej mogą ubiegać się pracodawcy prowadzący działalność gospodarczą, osiągający wysokie wskaźniki zatrudnienia osób niepełnosprawnych oraz zapewniający opiekę zdrowotną i rehabilitację oraz pełne dostosowanie budynków i pomieszczeń do potrzeb osób niepełnosprawnych. Konsekwencją funkcjonowania w realiach wolnego rynku jest to, że wpływa on na profile działalności zakładów pracy chronionej – pracodawcy wybierają taki, na który jest popyt – z tego względu mocno reprezentowane są usługi ochroniarskie i sprzątanania. Należy jednak podkreślić, że w dalszym ciągu na rynku funkcjonują także produkcyjne zakłady pracy chronionej. Kontrolę przestrzegania praw zatrudnionych osób niepełnosprawnych w obu rodzajach zakładów – produkcyjnych i usługowych – sprawują wyspecjalizowane służby: inspekcja pracy, wojewoda czy administracja skarbowa.

Ustosunkowując się natomiast do postulatu kierowania do zakładów pracy chronionej większej pomocy w formie dotacji i ulg muszę wskazać, że pomoc publiczna jest w Unii Europejskiej, co do zasady, zabroniona a ewentualne wyjątki są zawsze ściśle określone. Z tego względu wsparcie na rzecz chronionego rynku pracy, w tym spółdzielni pracy, które na gruncie prawa krajowego i unijnego traktowane są jak przedsiębiorcy, jest obwarowane

szczególnym rygorem i władze państwowe, pomijając ograniczoność środków, nie mogą udzielać go według własnego uznania.

Należy jednak podkreślić, że do sektora chronionego kierowana jest znaczna pomoc ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnoprawnych (PFRON): trafia tam ponad połowa środków wydatkowanych na miesięczne dofinansowanie do wynagrodzenia pracowników niepełnosprawnych – w 2017 r. było to blisko 1 mld 600 mln zł.

Zakłady pracy chronionej korzystają także z pomocy w formie dofinansowania w wysokości do 50% oprocentowania zaciągniętych kredytów bankowych, a także zwrotu kosztów: budowy lub przebudowy związanej z modernizacją obiektów i pomieszczeń zakładu, transportowych i administracyjnych, rocznie w kwocie ponad 7 mln 350 tys. zł (dane za 2017 r.).

Zakładom tym przysługują również zwolnienia od podatków i opłat publicznoprawnych – w 2017 r. zrekompensowanie gminom dochodów utraconych z tytułu zwolnienia tych zakładów z podatku od nieruchomości, rolnego, leśnego i od czynności cywilnoprawnych wyniosło (łącznie z zakładami aktywności zawodowej) blisko 51,5 mln zł, (w tym 25 830 674,50 zł dotacji z budżetu państwa).

Zauważając, że pomimo wsparcia publicznego, liczba zakładów pracy chronionej spada Pełnomocnik Rządu do Spraw Osób Niepełnosprawnych, w porozumieniu z organizacjami społecznymi, zwrócił się do PFRON z prośbą o przeprowadzenie badania w zakresie oczekiwań i problemów pracodawców z tego sektora. Mam nadzieję, że wyniki badania pozwolą na wdrożenie efektywnych instrumentów wsparcia, odpowiadających potrzebom zakładów pracy chronionej.

W kwestii sytuacji osób niepełnosprawnych na rynku pracy warto wskazać, że ostatnie dane z Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności (GUS BAEL) potwierdzają pozytywny trend w tym zakresie. W III kw. 2018 r. współczynnik aktywności zawodowej osób niepełnosprawnych w wieku produkcyjnym wynosił 30,2% i tym samym osiągnął wartość dotychczas nienotowaną. Wzrost aktywności zawodowej był pochodną wzrostu zatrudnienia – wskaźnik zatrudnienia osób niepełnosprawnych w wieku produkcyjnym również osiągnął rekordową wartość i wyniósł 28,2%. Stopa bezrobocia tych osób utrzymała się na poziomie z poprzedniego kwartału, kiedy spadła do wartości – 6,8%.

W porównaniu do analogicznego okresu w roku ubiegłym (III kw. 2017 r.) obserwuje się wzrost współczynnika aktywności zawodowej o 0,3 pkt proc., wskaźnika zatrudnienia o 0,7 pkt proc., oraz spadek stopy bezrobocia o 1,2 pkt. proc.

W porównaniu do analogicznego okresu w 2016 roku zmiany wyglądają następująco:

- wzrost współczynnik aktywności zawodowej o 3,7 pkt proc.;
- wzrost wskaźnika zatrudnienia o 4,3 pkt proc.;
- spadek stopy bezrobocia o 3,1pkt proc.

Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej podejmuje szereg inicjatyw i działań na rzecz wsparcia zatrudnienia osób niepełnosprawnych.

Obecnie prowadzone są intensywne prace nad przygotowaniem Strategii na rzecz Osób Niepełnosprawnych. Strategia pozwoli na ustanowienie całościowych ram polityki krajowej na rzecz osób niepełnosprawnych, będzie uwzględniać postanowienia Konwencji ONZ o prawach osób niepełnosprawnych i służyć zapewnieniu pełnego uczestnictwa tych osób w życiu społecznym oraz zawodowym. Działania przewidziane w dziale Praca uwzględniają potrzeby wszystkich grup osób niepełnosprawnych, jednak szczególny nacisk kładą na osoby z tzw. schorzeniami szczególnymi.

Realizowany będzie także projekt „Włączenie wyłączonych – aktywne instrumenty wsparcia osób niepełnosprawnych na rynku pracy” w ramach Działania 2.6 Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój na lata 2014-2020.

Celem projektu jest przygotowanie kompleksowej propozycji wdrożenia do systemu prawnego nowych i zmodyfikowanych instrumentów wspierania aktywności zawodowej osób niepełnosprawnych. Rozwiązania wypracowane w projekcie powinny w szczególności uwzględniać instrumenty nakierowane na wspieranie zatrudniania osób niepełnosprawnych na otwartym rynku pracy.

Poszukując rozwiązań umożliwiających aktywizację zawodową, a tym samym zatrudnianie osób niepełnosprawnych, podjęto prace nad przepisami w zakresie zatrudnienia wspomaganego. Wprowadzenie tej formy aktywizacji zawodowej uzupełni istniejące rozwiązania z zakresu rehabilitacji zawodowej. Prowadzone we współpracy z pracodawcami, instytucjami rynku pracy oraz podmiotami realizującymi zadania z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych – zakłada indywidualną pracę trenera pracy z osobą niepełnosprawną przy maksymalnym jej włączeniu w całość procesu decyzyjnego dotyczącego zatrudnienia.

Łączę wyrazy szacunku,

z up.
11
MINISTER
Krzysztof Michalkiewicz
SEKRETARZ STANU